

TELEGRAFUL ROMANU.

№ 23. ANUL XVII.

Telegrafu'l e' de doue ori pe septe-mana : joi'a si Duminec'a. — Prenume-ratiunea se face in Sabiu la expeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adreseate catre expeditura. Pretiulu' p'numera-tiunei pentru Sabiu e' pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-tru celelalte parti ale Transilvaniei si pe'n.

ru provinciile din Mena'ria pe unu anu 8 fl. ora pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 po' 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu', pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 20 Martiu (1 Apr.) 1869.

Romanii din Macedoni'a.

„O corespundintia din Prelepè, in Macedo-ni'a ne spune ca clerulu' inaltu' grecescu persecuta c' inversiunare pre profesorii cutio-vlachi (macedo-romani R. T. R.), cari vreau sa propuna limb'a loru materna.

„Autoritãtãile otomane pare ca cuprindu pu-tienu importantã'a pentru guvernamentulu' imperiale, de a favori separatiunea macedo-romanilor de de cãtra comunitatea grecesca. In acẽsta privintã se face in momentul acest'a in spiritele de pre-laturile Pindului o trãba dẽmna de atentiune.

„Primulu' rezultatu' alu' acestei trebi e, ca macedo-romanii au refusatã la dõne incercãri repetite, de a se asociã cu grecii la tentativele de disor-dine, facute de cei din urma contra guvernulu' tur-cescu“.

Asiã scrie „Curierulu' orientulu'“ dela 19 Mar-tiu a. c.

Põte abiã voru sei toti celitorii nostri despre cari romani e vorb'a aici. Acest'a nu e de miratu, cãci nu suntã doue-dieci de ani si vicissitudinile temporiloru, scimo ca ne erã adusu acolo de a mai nu ne mai cunõsce nici cei ce vorbimu un'a si a-ceeasi limba, unulu' si acel'a-si dialectu.

Acum inse a datu bunulu' Dumnedieu de ince-pemu a sci de toti frãtii nostri cãti au scapatu din naufragiulu' celu mare cu caderea imperiulu' ro-manu si cãti s'au pututu stracurã in viatia prin viforile evulu' mediu, de totu feliulu. Si asiã a-cum dupa ce avem deplina cunõscintia despre toti frãtii nostri de dincõci de Dunare, va se dica, din Romani'a, Austro-Ungari'a (Transilvani'a, Banatu, Ungari'a si Bucovin'a) si Russi'a (Besarabi'a partea remasa inca la Russi'a) incepemu a cunõsce mai de aprõpe si pre acei ce se afla dincolo de Du-nare de cari se afla respanditi in provinciile tur-cesci pãna la Constantinopole si pãna in Greci'a in apropierea Atenei.

Amu cetitu despre densii in scrieri nationale si straine. Si de o parte si de alta, cu deose-bire macedo-romanii suntã laudati de õmenii cei mai activi, cei mai industriosi si cei mai avuti. Inse educatiunea multor'a fiindu grecesca a instrainatu multe capacitãti si capitale din sinulu' romanismu-lu le au straplantatu in sinulu' elenismulu. Unu blastemu acest'a nu numai pre acei macedo-romãni dara si pre noi, cãci si la noi averile cele mai colosale romane, dupa ce a crescutu, trecu prin mij-locirea vre unui titulu' desiertu in mãni straine.

Dedati asiã dara a audi din pãrtile de dincolo de Dunare, numai sciri de perdere de materialu nationale, in favõrea nãtiuniloru straine, este na-turalu, ca ori-cãtu de neinsemnata sa fia scirea ce ni-o prezentãza „Curierulu' orientulu'“ in cele de mai susu, ea ne mangaie. Caus'a o põte aflã curendu ori-ce romanu, pentru ca din acea scurta notitia suntemu indreptãti a crede si mai multu cele ce se scriu din partea romniloru, despre desvoltarea nãtionalismulu' si dincolo de Dunare; cãci ac-est'a o constatãza chiaru strainii.

Romanii acest'ia se afla pre locurile de dincolo de Dunare din timpurile cele mai vechi, dara dupa ce s'a intreruptu comunicatiunea cu noi, s'au instrainatu si cu limb'a, incãtu õresi-cari osebiru facu greutãti de a o intelege pre ndata. Tipulu' ei internu inse si la pestratu, e asemenea celui alu limbei nõstre.

Dlu Caragiãni in unu tratatu „Romanii din Macedoni'a si poesiiã popularã“ le descrie ori-ginea loru si o deduce dupa tradiitiunile popularie de acolo (a celoru din Greci'a, Peloponesu, Tasa-li'a si Macedoni'a) deadreptulu' din Itali'a. Numai o parte cari locuiescu in Rumeli'a tienu ca se tragu de dincõce de Dunare.

Grecii põte ca mai cãstiganu multi individi din acesti romãni, pentru cã sa si sporẽsca si intaresca elementulu' loru, dẽca nu veneau incidenti de acei'a, cari sa le atraga atentiunea romãniloru, ca ei mai au frãti de originea loru in alte pãrti. Ceea ce se intempla de multe ori, s'a intemplat si aci. Cu cãtu vrura grecii sa batjocoresca elementulu' romanescu (pentru ca le luara manastirile inchi-nate), cã sa disguste pre romãni de cãtra ori-ginea loru, cu atãtu atragerea a crescutu si cu atãtu ur'a s'a maritu cãtra elementulu' egoistu si calumni-atoriu. Si asiã au inceputu a se trezi simtiulu' nãtionalu in trensii, carele fu nutritu din o scõla de macedoromãni ce s'a infiintiatu pre la anulu' 1860 in Romani'a.

Acum vedemu ca rezultatele suntã imbucura-tõre, simtiulu' nãtionalu a ajunsu a castigã consci-inti'a de sine si alege interesele sele din intere-sele straine.

Amu dori cã romanii macedoneni, si toti cei respanditi in imperiulu' otomanu, sa faca progrese in directiunea nationale, si sa nu se lase ei de si-ne-si a fi inghititi de elementulu' grecescu.

Dara densii au lipsa de incuragiare. Celu mai bunu modu de a incuragiã va fi, dẽca cestiã-lãti romani, cari au castigatu de multu consciãti'a de sine, voru contiuaã mereu a dovedi lumei, ca suntã o nãtiune dẽmna de cele-lalte nãtioni din Europ'a, prin urmare dẽmna de vietiã. Acest'a va fi unu radimã puternicu morale si pentru macedo-romanii, le va insuflã vietiã si cãndu va sosi õr'a, cã in imperiulu' otomanu se fia tõte popõrele libere, sa formeze tõte, fia-care cu partea sea, o cunãna politico-sociale: elementulu' romanescu inca se cu-prinda unu locu frumosu in cunãna aceea.

Lupt'a e vieti'a.

„Lupt'a e vieti'a“ dice unu invetiãtu, si intru adeveru, ca cine nu se lupta acel'a nu traiẽsca, nu põte se dica cumca a traitu, pentru ca precum scimo prea bine si vieti'a e lupta. Pre-cum omulu' din nascere pãna la momentulu' are sa se lupte si se invinga fõrte multe greutãti, ase-menea lupta proportionalminte mai mare este des-tinatiunea tuturoru popõreloru.

Istori'a ne invãtia, ca tõte popõrele mici si mari s'au luptatu intre sine si contra altor'a; si care n'au peritu in luptele loru acelea s'au intar-ritu, au capetatu totu mai multa vietiã, pãna ce au devenitu invingãtõrie si a ajunsu culmea dorintie-loru sele.

Eu credu, ca dẽca lupt'a e vietiã, cine se lupta mai multu, acel'a trebuie se si traiẽsca mai multu. Romanii s'a luptatu fõrte multu, si totusi potu dice ca n'a fostu nici unu tempu, in care re-portãndu o victoria sa se fi odihãitu pre lauru elap-tati. Cã invingãtori ai Daciei, cã suportatori im-pilatiuniloru feudale, ei s'au luptatu sute de ani necontenti. In tempii mai de curendu evenem-in-tele iau arãncatu ierãsi la lupta. Iau pusu pre terenulu' defensivu, cã sa se lupte. La aperare inse si la sustinerea luptei trebuie mijlõce. E vorb'a de lupta politica, trebuie sa ne luptãmu pre unu terenu politicu, care lupta cere mijlõce spiri-tuale si materiale. Ambe se receru, cãci unde lipsesece omulu' cel'a-laltu nu põte sa lucre cu succesu.

Cine va stã si va dejudecã cu seriozitate tõte impregiurãrile, in care ne aflãmu noi romani mai ca numai cu viitoriulu se va putea mangaia. Dara prin velulu' celu desu alu viitoriulu' celu putienu in tempulu de acum nu põte strabate vederea ni-meni. Pentru aceea de vremu se fimu õmeni-tari, õmeni cari se sciu luptã, cari nu visẽdã muntii de aur, ce nu se potu prevedea, õmeni dicu, cari

vreau se traiẽsca, sa nu ne ocupãmu esclusivã de politica.

Politic'a nu ne multiamesce parte din vin'a nõstra, parte din a altor'a, deci sa ne lasãmu pre unu tempu de ea si sa ne indreptãmu atentiunea si la nepolitica, la o apreciere mai seriõsa a im-pregiurãrilor nõstre si la perfectiunarea interna a mijlõceloru materiali si spirituali.

Dẽca vomu cugetã la o perfectiunare omnila-terale, vomu vedea, ca o atare ne lipsesce in tõta privintã. — Noi suntemu numai initiãti, avem numai elemente, pre care trebuie inca sa le des-voltãmu spiritualminte si materialminte, trebuie inca sa ne castigãmu mijlõce, cã sa putemu pasi cu energia si cu succesu in lupta cu cele-lalte popõre ale Europei.

Dara pentru cã sa putemu acest'a trebuie sa ne formãmu unu fundamentu largu, pre care sa putemu zidã fãra temere de tempestãti, unu edifi-ciu mare si frumosu.

Fundamentulu, care e dejã pus, si pre care au sa se desvõlte ramii vietiei sociali pentru de a preparã mijlõce onorifice pentru lupte ulterio-re, suntã agricultur'a, lãganulu' civilizatiunei, suntã me-seriile diferite, unu aventu giganticu alu civilisa-tiunei. Si suntã in gradulu' supremu sciintiele. Unu popõru, in a cãrui sinu suntã desvõlate si perfec-tiunate aceste trei idei, acesti trei rami vitali ai õmeniei, acel'a põte pasi sub ori-ce impregiurãre la lupta, pentru ca existenti'a lui e asigurata, elu posede materialu, care-i indestulesce interesele par-ticulari impingendulu de a se luptã pentru interese comune, interese nationale si interese in genere filantropice.

Comca noi romanii amu inceputu a realisã aceste trei idei, ne-amu initiãtu in elementele a-cestoru ramuri ale civilizatiunei nu va putea negã nimenea. Dara fiindu ca cine nu merge inainte r-mane indareptu, trebuie cã si noi, pentru de a nu remanẽ indareptu, sa ne indreptãmu tõta aten-tiunea nõstra asuprã perfectiunãrei ideiloru aces-tor'a. Si sam de cea mai buna sperantia, ca dẽca ne vomu stradui ale perfectiunã, ele ne voru mul-tiemã.

Pentru aceea credu, ca e mai consultu a ple-dã mai vertosu pentru desvoltarea celoru trei idei fundamentali, bazea civilizatiunei moderne, pre cari le putemu perfectiunã cu atãtu mai usioru cu cãtu ele suntã dejã perfecti nate mai la tõte popõ-rele din apusulu' Europei; si prin urmare nu mai trebuie, cã noi sa facemu esperimente õrbe, pentru de a aflã mijlõce si o cale drẽpta pre care se pro-pãstmu, ci pre bazea principiiloru statorite, a cu-noscintieloru aflãte de alti, putemu se propãsimu in tõte ramurile civilizatiunei cu pasi gigãntici, cãci calea ne e complanata, noi n'avemu dẽcãtu se o aplicãmu.

Dara se vedemu pre scurtu, pãna unde amu a-junsu cu perfectiunarea ideiloru fundamentali a le civilizatiunei. — Privimã agricultur'a. Poporulu' nõ-stru de cãndu a descalecatu intãia-si data in cam-piile fructile a le Daciei a fostu lucratoriu de pa-mentu. Agricultur'a ia stabilitu domiciliulu in tiera, ia confirmatu iubirea patriei celei nõue, si lau scutitu, ca tõte õrdele barbare, ce navaleau din tõte pãrtile se nu-lu atinga cu spiritulu' loru nomãdicu. Dara cu du-rere trebuie se vedemu ca agricultur'a si preste totu economi'a rurale n'au trecutã la poporulu' nõ-stru inca prin nici unu stadiu alu perfectiunãrii. Romanulu' intrebuntãza acelu plugu, ce l'a intrebuntiatu stramosii lui, acelea unelte economice si preste totu aceea cultivare a pamentulu'. Dẽca vremu se nu remanemu indereptu, atunci agricul-tur'a trebuie sa capete si la noi alta colõre. In-mulãirea õmeniloru de o parte, de alt'a inceputulu

unui comerțu mai viu ne șilescu a schimbă datile strabune în economia cu o lucrare rațională a pământului și e cea mai întințită datorința a barbatilor de specialitate economică, de care avem foarte puțin, a afliă midilă aplicative la poporul nostru, prin care sa se pōta perfecționă agricultur'a d'upa recerintiele timpului presentu, a 2; se privim m e s e r i l e, cari sunt pentru inaintarea și pentru asigurarea victiei nationale o trebuința dintre cele mai cardinali. Folosulu celu mare intelectualu și materialu, celu aducu meseriile particularilor și națiunei nu'la va potē trage nimenea la indoiale. Nu vedem la alte națiuni, cumca meseriesii sunt cēi mai cu stare? Ei dispun prest capitaluri mari. Meseriesii sunt în stare a contribuī forte multu la ridicarea unei națiuni și ai pregatī unu viitoriu sicuru. Si pre lānga tōte aceste puțin progresu în privința acēs'ta vedem la poporul nostru. Indemnulu celu mai puternicu la ori și ce e cāstigulu realu, daru fiindu ca acēs'ta nu se pōte produce asiā iute, e datorința inteligintiei nōstre, a intrebuintia tōte midilōcele, spre a indemnă pre popor la inbratiosirea și a călei acestei a progresului. a 3. ideia fundamentală și datatōre de mesura în viața sociale sunt s c i e n t i e l e. Deosebitele ramuri a le sciintielor trebuie se fie reprezentate pre deplinu la o națiune. Ele trebuie sa se perfecționeze atātu pre terenu nationale, cātu și comanu. Se aiba unu sprijinu afara de ele, că teoriile aflate prin perscrutări intelectuale, sa nu devina mōrte, ci sa se pōta practisă, dēca sunt bune. Cum sunt tratate la noi sciintiele, camu scim cu totii. Nu le pretim pentru valōrea lor interna, ci pentru că se traim d'upa ele în comoditate. De aicea superficialitatea celor mai multi ōmeni de sciintia. Caus'a reului acēs'tui a e seracia, lips'a de mijlōce materiale, ce sunt o necesitate neincungurabila la inflorirea sciintielor și a artelor preste totu.

Aceste aru fi d'upa parerea mea ideile cardinale, ce aru merita o atentiune mai seriōsa din partea nōstra, pentru ca, fiindu ele baza civilizatiunei, stabilite odata avemu terenu, pre care ne putem miscă liberu, avemu unu radim, dela care ne vomu putē îndreptă armelo luptatōre cu succesu favoritoriu și atunci se fimu siguri, ca si starea nōstra politica inca ne va aratā o fatia mai vesela. *)

Pr.

Evenimente politice.

Alianța Austro-franceso-italiana. Unu corespondinte din Florenz'a a „G. de Col.“ dice despre acēs'ta monstrositate, ca în cercuri bine informate se denēga esistința unei aliance; iar jurnalele s'au acatiat tere de ea și multe dicu, ca aceea alianța e dejā fapta complinita. În „Diritto“ o fōie midilōcitorē intre regimul și opozițiune, se apreciază starea lucrurilor mai cu deamănțulu și dice în fine, ca Itali'a trebuie se observe o neutralitate prudenta . . . Si în genere ide'a acēs'ta e generale. O alianța cu Austri'a s'aru potē face la casu de lipsa; daru neincrederea în Franci'a iēra-si se dovedesce cu ocaziunea acēs'ta. Corespondentele și inchieo corespondința sea cu urmatōrele: Nu ve incomodez cu versiunile deosebite, cese respandescu, d'upa care, una dice, ca Austri'a nu s'aru prē invoi pentru Triestu, alta, ca Franci'a aru fi aplicata a se invoi cu o ocupare mixta a statului papalo, dar Rom'a sa se ocupe definitivu numai d'upa mōrtea papei etc. Credu ca v'amu aratatu directiunea opiniiei publice. Inca curgu corespondintiele și faimele despre o alianța austro-franco-italiana și unu altu proiectu de alianța e în vedere. Unu corespondentu din Prag'a a jurnalului „Timpu.“ asigura, ca în cercuri bine informate din Parisu curesza scirea, ca principele Gorgiacoff aru fi îndreptatū cātă cont. Stakelberg ambasadorulu Rusiei din Parisu o nota de mare insemnatate. Not'a acēs'ta i s'a cetitu la începutulu lui Martiu lui Lavalette, dar în copia nu i se deduse. Totusi se dice, ca ministrulu indata ce o cetise, s'a dusu la imperatulu și ia spusu despre cuprinsulu ei. Not'a cuprinde unu programu perfectu a entetei franceso-rusesci mai cu sēma cu privire la orientu. Pre acēs'ta se basēza si presupunerile despre o apropiere mai intima între Franci'a și Russi'a.

„Journal officiel“ ne aduce cuventarea imperatorului Napoleonu rostita în consiliulu statului. Imperatulu dice:

*) Vedi si articuli nostrii din mai multi numeri, cari tratēza aceia-si materia. Red.

„Domnii mei! Amu aflatu cu cale a presiedē astadi în consiliulu statului pentru de a ve spune, ce intentiune amu avulu cāndu amu insarcinat pre ministrii a ve substerne unu proiectu de lege pentru delaturarea cārtilor de lucru și servitiu. Trebuie se marturisim, ca societatea nōstra contine multe elemente contrarie. Nu vedem pre deo-parte nisuintie și dorintie drepte spre ameliorare, pre de alta parte inșă teorii subversive și poște perniciose? Datorința regimului e a satisface celoru dintâi cu resolutiune, și a împedecă cele din urma cu taria. Dēca vomu comparā pozițiunea de astadi a multimei cu ceea din seculu trecut trebuie sa ne bucurāmu de progresulu moralitātiei. Inșă dēca vomu cercetā ran'a chiar și a popōrelor celoru mai infloritōre, vomu aflā sub crust'a esteriōre a fericirii multa miseria nemeritata, care-si atrage simpatieles tuturor sufletelor nobile și ascēpta deslegarea multor probleme, ce ceru conclucarea tuturor intelecintielor.

În sensulu acēs'ta a-ti facutu legi, ce s'au primitu de corpulu legiutoriu; unele sunt de natura curatu filantropica, precum legile în privința binefacitorilor publice, ajutorārilor reciproce și asigurārei pentru casuri de nevoia și de mōrte, altele sunt pentru de a dā lucratorilor dreptu a-si depune superfluulu lefelor de dī în case de pestrare, a paralīsā solidaritatea capitelor prin solidaritatea lefilor de dī, a le concede lucratorilor consultara despre interesele lor în adunări publice și a le deschide calea inaintea judecatorilor.

Delaturarea cārtilor de servitiu, ce se cere mai cu sēma, că o satisfacere morale, pentru de a eliberā pre lucratori de formalități odiōse, va implinī sīrulu mesurilor, ce-i va pune pre baza dreptului comunu și i va radică chiar și în vadi'loru propria.

Nu traiescu în credința aceea, ca dēca vom urmari politic'a acēs'ta, vomu nimici tōte prejudeciile, vomu desarmā ur'a și-mi vomu mari popularitatea; dara sum deplinu convinsu, ca urmāndu-o vomu deșceptā o energie nōua pentru de a resiste pasiunilor rele. Dēca s'au introdusu tōte ameliorārele folositorē, dēca s'au facutu totu ce e dreptu și ecuitabilu, atunci ordinea se pōte sustienē cu o autoritate cu multu mai mare, pentru ca puterea se basēza atunci pe o ratiune îndestulita și consciința liniscita.

Cernauti, 6/18 Martiu 1869.

(Slavizarea numelor romane de familia). Din mai multe părți ale lumii romane se facura observări, cum de vine, ca în preotimea romana din Bucovin'a figurēza nume de familia, cari se tiermurescu în finalele vici, schi și ucu? Si pentru noi este acestu lucru dureros, cu atât'a mai vertosu, cāndu cugetāmu, ca acēs'ta se face din partea unor organe publice cu intentiunea, de a cufundā elementele romane în abisurile slavismului, și ca cei ce se încōrdă a intunecā în presentu romanitatea poporatiunei nōstre, au cutezarea, de a provocā la acēs'ta impregiurare și a seduce opiniunea publica. Este asiā dara de interesu, a lamurī starea lucrului și a ne cugetā despre lepadarea acelor potece și cōde straine de pre numirile romane de familia.

Că pre alte locuri și în Bucovin'a, înainte de venirea țerei sub regimulu Austriei în anul 1777, și câte-va decenii d'upa aceea, nu se mai audia de v i c i, de s c h i și de i u c u, ci numai si numai de nume de familia în terminii finali indatenati romanesci. Acēs'ta demustra cārtile vechi matriculare și alte documente de familie. Inșă cu venirea episcopului serbu Danielu Vlahovicu în an. 1792, și a unor dascali din Galiti'a, cari precum se vede si pusera de problema, a se face apostolii slavismului în Bucovin'a, luā începutulu mistificarea numelor romane de familia. Ori-care parinte, se fia fostu preotu, orasiēnu sēu țieranu, aducundu-si baiatulu la scōla, la inscriere pre-loculu botezā în v i c i u s e u s c h i s e u și i u c u, și dēca unulu sēu altu parinte observā ca numele lui de familia este altulu, primii responsulu, ca numele lui nu se stinge, de ōre-ee din Grigoriu se face Grigorovicu, din Vasiliu Vasilovicu, din Mitrofanu Mitrofanovicu, din Manda Mandicescu, din Bendea Bendeveschi, din Calinicu Calinovschi etc. Trebuie sa insemnāmu cu durere, ca si mandri'a unor carturari, slabi și neputinciosi precum erau pre atunci, inlesni slavirea numelor romane de familia.

Este adeca sciutu, ca numirile de familia între romani sunt luate în o parte mare și dela ocupatiunile strabunilor în viēt'a sociale, precum sunt numirile: Argintariu, Berariu, Bodnariu, Ciobanariu, Dulghieriu, Croitoriu, Cojocariu, Pandariu, Morariu, Postavariu, Curarariu, Padurariu, Rotariu, Pescariu, Pecurariu, Blanariu etc. În timpul trecut, cāndu meseriile și ocupatiunile agricole se socoteau de unu ce puțin onorificu, nu unulu din carturari, voindu a trece inaintea lumii (aristocrate de atunci) de o vitia mai buna, renegā numele parintescu de familia, și numai ce-lu vedeai subscriindu-se cu unu v i c i u s e u s c h i.

Este inca un'a, prin carea se schimosira numirile romane de familia mai cu sēma în poporulu de țiera, ast'a este conscriptiunea poporului. Mandatarii dominicali și alti directori, cari se ocupau cu acēs'ta, erau cei mai multi din Galiti'a, și de ōre-ee acolo numirile de familia a poporului de țiera sunt formate de rōndu în iucu, asiā dara acei conscriptiari, parte din nesciintia, iēra mai adese cu intentiune, numirile locuitorilor formate pre „anu“ și „ariu“ le scrieau cu final'a „iucu“ și ceea ce s'a scrisu o data în conscriptiune, a remasu scrisu până în diu'a de astadi.

Cu tōte acestea, acele încercări reutaciōse nu isbutira a potē stinge în poporatiune și consciința nationalitātiei romane. Din contra vedem acum manifestāndu-se acea consciința într-unu modu, de la care potemu conchide, ca se voru reparā daunele casionate în dieceniele de mai nainte. Parintele Artemiu Berariu, parocu în Ciahoru, cārui'a i se impuse în asemenea modu numele strainu „Ieremieviciu“ a revindecatu pre calea instantielor politice numele seu romanu de familia. Noi credem, ca densulu nu va fi uniculu, ce si-a facutu detorința nationala, ci că pre ōr'a acēs'tui barbatu, condusu de convingere și pietate cātă parinti' sei, voru manecā și alte familii romane a-si revindecā numele loru anticu.

„Albin'a.“

R o m a n i a.

Unu actu de cea mai mare importantia istorica cetirāmu în jurnalulu „Tiēra“ de ieri, unu actu care emanadu dela o persōna stimata de noi, dela Generalulu Barbu Vladoianu, nu putemu sa-lu asiediāmu mai bine decātu în capulu „Trompetei“ reproducendu-lu d'upa jurnalulu „Tiēra.“

„Eramu siguri ca d. Generalu Vladoianu nu va remanea surdu la apelulu facutu la lealitatea sea, asiā de cunoscuta.

„Astadi Generalulu, ne face onōrea a ne adresā o epistola, scrisa sub emotiunea ce tōte aceste souveniri a trebuitu negresitu sa destepte în nobil'a sea inima și care o face a fi și mai elocuenta, epistola care-lu va inaltjā și mai multu în stim'a publica și unde d-sea confirma pre deplinu alegatiunile nōstre.

„Toti voru admirā modesti'a Generalului care în privința evenimentelor din 1859 nu uita pre nime, pre nime decātu pre sine. Acī e rendulu nostru a protestā și a reparā acēs'ta nedreptate, și de a observā ca dēca altii au avutu ide'a sēu au pregatitu lucrulu, în diu'a aceea inșă totulu aru fi fostu compromisu, fără abnegatiunea și devotamentulu d-tale la caus'a nationala. Ai tiēntu în acelu momentu destinele țerei în mână și ai fostu adeveratulu erou alu dilei. Meritul ce-lu recunoscim într'altii nu face decātu a pune și mai multu în ivēla pre alu d-tale.“

„Domnulu meu! Primindu epistol'a d-tale, fusiu adencu miscatu la suvenirea celui ce nu mai este între noi astadi, și, în interesulu adaverulu, me crediui datoriu a ve responde: „Repausatulu Voda-Ghic'a, pre cātu cunoscu a fostu celu dintâiu care a pregatitu terenulu pentru er'a cea nōua de astadi“; elu a fostu care a adusu în țiera pre es-patriatii dela 1848; și pre cei mai multi ia ajutat; sub inspiratiunea sea s'au implinitu cele pē-trecute la 1859. Nu putemu avea unu povetiutoriu pentru mine decātu pre acelu venerabilu be-trānu experimentatu, care avea adenca cunoscentia de lucruri și de ōmeni, și cārui'a pestrāmu tōte simpatieles și adenc'a mea recunoscintia, în acele impregiurări atātu de grave și dificile cāndu candidatū la domnia erau numerosi, iēra desbinarea și neintelecgera urmā între densii cu atât'a pasiune și inversionare; cāndu se pregateau liste de pro-scriptiune intoemai că la Parisu în nōptea de 2 Decembre 1852, în cari figurau: Alessandru Ghic'a-Voda, principele Dimitriu Ghic'a, frații Golesci,

fratii Bratieni, C. A. Rosetti, Cesar Boliacu, Valentinianu, Orasianu si alții; cându camer'a noastră nu se putea constitui, nici chiaru dupa optu zile, guvernulu nu putea găsi instrumente destule de servili că sa faca arestările unora asemenea barbati. Colonelulu Caragea, atunci prefectu alu politiei, pôte marturisi acést'a. Erau grave si ingrijitorie acele dile! — Cându erá vorb'a, la Cai-macamia, de a me destiná pre mine si pre colonelulu Karagea, Duat-Efendi, atunci comisariu in Bucuresci, ne dicea ca vomu stá neclatiti, vorbindu-ne de nisce stelpi de feru de cari se léga corabiele in portulu dela Stambul. Colonelulu Karagea pôte marturisi acést'a. Voda-Ghic'a lucrá-se puternicu in privinti'a mantinerii noastre.

Este adeveratu ca celu dintâiu care-mi facu propunerea unirei, fu d. Cesar Boliacu, cându veni într'o diminiția la mine si-mi diše: „Sciu ca poti sa me tramiti de aici deadreptulu la inchisóre, dara eata propunerea ce amu sa-ti facu: Sa alegemu pre Domnulu Moldovei“. Fusesiu frapatu si i respunseiu ca, avendu cine-va asemenea idei mari, nu se pôte teme de inchisóre. Dupa aceea consultaiu pre Voda Ghic'a, si fuse cu totul de acést'a idea.

Mai in urma séu a dóu'a di, avu locu si intalnirea mea cu d. Brateanu, asiá precum a aretató in sal'a Slatinéu si de aceea l'amu intrebatu atunci: „Ce vreti dela mine? care ve este candidatulu? Este Goleescu? — „Nu“, mi respunse, „sa alegemu pre Domnulu Moldovei“. Atunci ii dedeu mân'a ca vomu merge impreuna.

Este adeveratu ca dupa acést'a atátu Bratianu cáto si Rosetti au contribuitu multu la realizarea unirii, ca ómeni de actiune si deputati, precum nu mai putienu Printiulu Dimitrie Ghica, cându celu d'anteiu, la Concordia, in nóptea de 22 Ianuariu, propuse unirea in fiinti'a celoru adunati; d. Costache Bosianu aprobá ideia ca mántuitoare. A dóu'a di, 24 Ianuariu, discursulu d-lui Vasile Boerescu trase greutatea in cumpea; betránuulu doctoru Arsache, aderându si vorbindu-ne de Danemarea si Sleswig, indupleca si pre cei mai departati de ideile cele nóue. Unirea se facu cu unanimitate; n'acelu fácut'o natiunea; au fácut'o barbati din camera; au fácut'o tribunii impreuna cu poporulu Bucuresciloru! „La fapta buna, multi se aduna,“ a disu poetulu Vacarescu.

A dóu'a-di dupa unire mersei la Voda Ghic'a: salónele erau pline.

Cându me vediu, me luá in bratie si me sarutá facia cu mai multe persóne, diendu-mi: „Se traiesci; te-ai purtatú intocmai dupa anim'a mea.“ Barbati din partitului lui Voda Ghic'a erau toti voiiosi; déru se aflau in Bucuresci multe fece palide si fórté ingrijate de aceea ce facusera într'unu aventu de patriotismu generosu, din cari unii tótu mai sperau ca unirea nu va fi primita de puteri si ca au sa se mai întórca iará lucrurile perdute.

Meritulu ostirii ce comandámu atunci si alu capiloru superiori din garnisóna, este ca au tîenutu linistea, ca nu au lasatu o traditiune de sânge între ostire si poporu; ca nu s'a fácutu ceva mai reu de cátu la 3 Augustu 1865, situatiunea fiindu multu mai grava la 1859, si cu tóte astea nu s'a datu o palma cui-va, nu s'a spartu unu gemu macaru.

Voda Ghic'a in dóue rendori tramise la mine pre colonelulu Jeroinu si mai pre urma pre Iorgu Ghic'a a-mi aretá grijea ce are d'a nu se face vre o versare de sânge.

Voda Ghic'a era capitanulu nostru si din verfulu sulitiei lui a esitu unirea. Lui déra se cuvine recunoscinti'a nóstra tuturor.

Déca unirea nu a produsu tóta fericirea si mairirea la care eramu in dreptu a crede; respunderea este a celoru ce au administratu tiér'a in intru si au condusu politica esterióra.

Politica esterióra a tierei se va indreptá, de va domni pacea in Europ'a; déru finantiele mai greu, si administratiunea mai tardiu.

Iéta ceea ce crediu eu.
Ve rogu, domnulu meu, primiti cu acést'a ocaziune incredintiarea despre cea mai distinsa consideratiune si stima.

B. Vladoianu.

fostu ministru,

1869 Marte 11, orasiulu Bucuresci.

„Tr. Carp.“

In altu ordinu de di.

Sub-oficieri, brigadier, corporali si soldati!

Ingrigirea mea pentru imbunatatirea armatei romane in generalu, si in deosebi a pozitiei soldatiloru, nu are margini decátu in pedecile si greutatele impregiuráriloru neaternate de vointi'a mea. Dara anim'a mea este necontentu cu voi si pentru voi, si nici o ocaziune nu-mi remane straina, cându potu a ve dá dovedi despre simtiemintele mele.

Un'a din aceste dovedi este decretulu meu, care l'amu sanctionatu in dilele trecute si care s'a publicatu prin „Monitoriulu Óstei“ din 3 Martiu.

Prin acestu decretu eu amu asecuratu in parte viitoriulu acelorá dintre voi, cari dupa ce-si voru fi implinitu trei ani in sirurile armatei, voru mai remané in serviciulu activu si acei patru ani de reserva, otariti de lege.

Prin acestu decretu, preste nóue sute cincideci functiuni civili, cu léfi dela 200 lei noi pâna la 2400 pre anu, suntu pestrate pentru sub-oficieri, brigadierii, corporalii si soldatii, ce voru indeplini conditionea de mai susu. Ingrigirea mea pentru voi nu se va oprí aci. In curendu are a se organizá corpulu padurariloru statului in numeru de preste dóue mii; pre lánge salariu, acesti padurari voru avé casa de locuintia si pamentu de hrana pentru densii si famili'a loru. Jumetate din aceste posturi voru fi asemenea pestrate pentru militarii estii din óste, dupa siepte ani de serviciu activu.

Alte nóue proiecte menite de a asecurá betránetiele soldatiloru, se pregatescu de guvernulu meu si se voru supune cameriloru legiuitoire indata dupa deschiderea loru.

Asiá dara pozitiei vostra, dupa unu onorabilu serviciu, chiaru de pre acum fiindu-ve asecurata, eu cá domnu si cá siefulu vostru supremu, ve indemnu sa tîeneti séma de aceste avantagii si sa remaneti sub drapelu pâna la implinirea de siepte ani. Prin acést'a, pre lánge imbunatatirea viitórii vóstre sórte, voi ve-ti face unu mare serviciu tierei si armatei, urmandu a deprinde cu vietí'a si disciplin'a militaria pre junii conscrisi, cari anulu voru intrá in sirurile vóstre. Acestu serviciu eu nu-lu voiú uitá, si ochii mei cu neadormire ve voru urmá in totu cursulu vietiei vóstre, soldati séu simpli cetatieni!

CAROLU.

Luni, 10 Martiu curentu, cu ocaziunea aniversárei nascerei M. S. regele Prussiei, s'a celebratu in biseric'a luterana din capitala unu Te-Deum solemnu. Din partea I. S. a fostu delegatu d. maresialu alu curtiei si casei Mariei Sele si unu adjutantu domnescu, spre a asistá la acestu serviciu divinu la care s'au aflatu si dnii ministrii, precum si notabilitátele civile si militare.

La 1 óra dupa amédi, d. presiedinte alu consiliulu si secretariu de statu la departamentulu de esterne într'unu echipagiulu alu curtiei si cu ceremonialulu obicinuitu, a fácutu dlui agentu si consulu generalu alu confederatiunei Germaniei de nordu visita oficiala de felicitare.

Inaltimé? Sea Domnitoriulu, in onórea M. S. regelui Prussiei, a intronitu la prándiu pre d. comite de Keyserling Rautemburg, cu personalulu legatiunei, pre d. presiedinte alu consiliulu, pre d. comandantu alu divisiunei I teritoriale pre d. agentu alu Romaniei pre lánge sublim'a Pórtá, actualminte in concediu la Bucuresci si mai multe alte notabilitáti civile si militare.

(Monitoriulu.)

Varietáti.

*** Dupa calétóri'a M. S., in carea fu intempinata preste totu loculu cu ovatiuni, a fostu unu consiliu ministeriale sub pr. in. presiedintia. „Osten“ dice ca in acestu consiliu s'au adusu concluse cari privescu deslegarea dorintieloru dietei din Galiti'a si stergerea stárei esceptionali din Boemi'a. — Se mai dice, totu acolo, ca M. S. va calétóri in Maiu si Iuniu la Galiti'a.

*** Archiducele Albrecht e demissionatu din postulu de comandante alu armatei si e denumitu Inspectoru alu armatei.

*** Se vorbesce ca Escel. Sea comisariulu regescu contele. Pechy a ordinatu sistarea comitetului centrale alesu la Mercurea, in urm'a unui emisu ministeriale alu ministrului de interne.

*** A legere'a din cerculu Siercaiei se dice in „Hrm. Ztg.“ si in „Gazeta“, ca nu a fostu dupa cum se telegrafa-se, ci candidatii numiti in depesia, Benedek si Baritiu, ne-

capetandu nici unulu majoritate absoluta, alegerea va trebui sa se faca din nou. Alta versiune (ungurésca) spune, ca Benedek a capetatu 530 voturi si Baritiu din 1017 a capetatu 455.

Comisiunea electorale, dice totu versiunea acést'a, ca nu a vrutu sa publice resultatulu alegerei. — „Gazeta“ spune de betii infiorátorie pre partea lui Benedek; bietii boieri, spune „Gazeta“, erau tratati fórté bine cu beutura si cu mancare. Aseptámu putienu chiarificarea lucrului, cáci, dupa cum se obicinuesce adesea „Romanulu“ din Bucuresci a dice, lumina trebuie sa se faca.

*** Fóia oficiala din Buda Pest'a publica o ordinatiune ministeriale, prin carea provisórie se organizá fundulu regescu, pre bazea proiectulu asternutu de universitate a natiunei sasésce.

*** Comunicatiunea postale cu Romani'a se incepe astadi 20 Martiu 1 Aprile, conformu conventiunei incheiate între Autro-Ungari'a si Romani'a. Pentru epistole simple se plateste portu 10 xr. cându acele suntu francate, nefrancate 20 xr. speditiuni de mostre, tiparitari epistole espresse si recomandate au determinatiunile loru próprii; bani si alte lucruri de pretiu se franchiéza numai pâna la frontaria. Serviciulu stafetale si alu avisárei reciproce de bani va pasi in viatia numai mai tardiu.

*** „Speranti'a“ fóia literaria-bisericésca, apare in Aradu dela 1/13 Februariu a. c. sub redactiunea colegiale a teologiloru: Custante Gurbanu, Ioann Besanu, Iustinianu Cernetiu si Georgiu Morariu, de dóue ori pre luna. Pretiulu e pre anu 4 fl. pre 1/2 2 fl. v. a. in tierile austro-magiare; pentru stranatate e pretiulu de mai susu indoitu.

Afara de lucruri bisericésce, tratéza si teme despre cultura nationale, limbistica si alte lucruri varie. Dorimu junei intreprinderi, carea de altmíntrea a sporitu pâna la nrulu 4. o estindere mai mare in materiile de pertratatu si in respandirea ei la poporulu nostru.

*** Burs'a de unu tempu incóce urca pretiurile monetei in mesura insemnata. Multi nu-si potu esplicá acést'a, pentru ca diuarele suntu fórté luminisite. Argumentulu acést'a nu aru prinde toc-m'a asiá tare, pentru ca de multe ori inaintea furtonei e liniscea cea mai mare si asiá fiindu atátea cestioni flotante in Europ'a pôte sa erumpa ce-va in dóue-dieci de dile. Armatele stau gat'a de ani. Dara se dice ca bataia nu va fi. Si déca se urca pretiulu monetei caus'a e de a se cantá in alta impregiurare pacinica. Au sa se faca intreprinderi colosale de drumuri de feru, si acele voru consumá multa moneta. Speranti'a, ca la burse se voru face in scurtu treburi bune, face pre banchieri sa slobóda putienu aur si argintu in piétiá si acelu ce e déjá in vendiare se urca in pretiu. Argumentulu asertiunei acestei'a e ca si pretiulu harthieloru se suie, ceea ce nu aru fi cându moneta s'aru uróá in pretiu de frie'a vre-unui resbelu.

*** Din Agram se scrie la „Correspondenz“, ca magnatii unguresci se folosescu de legea cea nóua turcésca, ce indreptatesce pre straini a cumpera proprietáti in Turci'a, si cumpara (magnatii) in Bosni'a prin mijlocitori speculativi multime de mosii.

*** Din Pojonu iéra cetimu: ca din pártile comorului se aude ca alegatori unei partide a datu focu la casele celei lalte si apoi s'au postatu cu furci de feru sa nu lasa pre nimenea sa via sa stinga. S'a recuiratu militia si pôte ca se va fi si dusu acolo, cá sa impedece alte nenorociri, ce aru poté sa mai urmeze.

*** (Procesulu de presa alu „Federationii“) intentatu din caus'a pronunciamentulu si pentru reproductiunea unui aticulu din diuariulu „Osten“, s'a pertractatu joi la 6/18 Martiu inaintea curtii juratiloru de Buda Pest'a. Precum la primul procesu, asié si la acestu d'alu doile a participatu unu publicu numerosu. Acusatulu, dl. Alesandru Romanu nu siedeá pre banc'a acusatiloru cáci erá dusu in cerculu seu electoralu, unde chiaru in diu'a aceea se intemplá alegerea, deci la acést'a pertractare erá representatu numai prin advocatulu seu. Pertractarea se incepú la 10 óre si durá pâna dupa miédia-di la trei si diumetate. Se ascultara si doi martori, colaboratori si „Federationii“ dnii Horsia si Porutiu, carii adeverira, ca pre tempulu publicárii articulu incriminatu „In locu de articulu de fondu“, dl. Romanu absentá de la redactiune. In urma pre la trei óre dupa miédia-di juratii se retrasera in odai'a laterala si peste cá-

le-va momente revenindu în sala, cu unspre-diece voturi contra unui'a enunțiară, ca s'a comis de-lictu de presa, și ca pentru acest'a este a se jude-că dlu Ales. Romanu. La acest'a apoi tribunalulu, după o consultare în odaia laterală, enunția sen-tinți'a, care condamnă pre dlu Alesandru Romanu la închisore de unu anu și la pedepsa de cinci sote de florini. Avocatulu reprezentante a insinuat nu-mai decâtu apelata.

*** Dela Clusiu se scrie, ca în nóptea dela 20 Martiu n., prin gen'd'armeria, se arestara doi pre-oti, Vasiliu Popescu și Nicolau Cosm'a în arestulu comitatense. Se dice ca au staruit pentru nepar-ticipare la alegeri.

*** Se vorbesce de o intalnire a lui Bismarck și Beust. Multe diuarie arata ca a-césta convenire e imposibile.

*** Serbi'a cere dreptulu de a puté singura incheiá tratatele comerciali. Pórt'a nu vrea sa re-cunósca principiulu acestui dreptu, dara din casu în casu va face concessiune.

*** Colonisti. Din Boemi'a se duc cehi multi de se asiéza în Russi'a, colonisti.

*** „Kraj.“ spune, ca a trecut din Prussi'a cátra Romani'a o mia de máji de plumbu. — Déca nu va fi și acest'a cá povestea cu lupii, pre cari fi vediușe tiganulu în padure.

*** După scirile dela 26 Martiu n. Marele principe rusescu Vladimiru cercetá Vien'a. Majestatea Sea l'a cercetatu în uniformă de colonelu a regimentulu rusescu, a cáruj proprietariu este. Mai târziu fú M. principe primitu în castelulu curției.

*** Turci'a, spune „Vidovdanu“, a tec-mitu în Americ'a 150,000 de puscii pentru garda.

„Vidovdanu“ publica o nota a Portiei cátra reprezentantii sei la puterile mari, prin carea protestéza contra inteniunei principelui Carolu din Romani'a, de a fi reprezentatu oficialminté la curțile din afara; acest'a, dice nota, aru fi contra tratatelor.

*** Din Constantinopóle se telegrafá la 25 Martiu n. ca principele Súrbeiu a esoperatu dela Pórt'a pentru Romani'a cá acest'a sa póta bate mo-nete fára de nici o tîermurire. Acestu dreptu l'a avutu.

*** Sambata s'a inceputu în Romani'a alege-riile în colegiulu IV. Acest'a e alu tîerani-loru, cari nu au dreptu de a alege deputati de a dreptulu în camera, ci numai alegatori, cari in-trunindu-se, apoi alegu deputatulu.

*** Rieger, cunoscutulu nationalistu cehu din Boemi'a, a fostu de curendu la Parisu cu scopu de a face cunoscute pre acolo suferintiile conatiuna-liloru sei. Se dice ca a venitu fórté îndestultu cu cele ce a veditu și auditu în Parisu. A aflu-tu adeca dela persóne însemnate ca caus'a de acolo e cu multu mai cunoscuta decâtu era în rendulu trecutulu cându iéra fusese la Parisu. Dovéd'a amu avutu ocaziune sa o vedemu și noi.

*** Din Genev'a se scrie la „Osten“. Demo-crati'a polona a luatú pusețiune și s'a determinatu fára de nici o ambiguitate sa ia partida contra do-minatiunei turcesci, pentru independenți'a popóreloru crestine din orientu. Organulu democratiei polone este „Le peuple polonais“.

*** Bóla de vite cornute, ni se spune, ca a eruptu de nou la Boiti'a de lângă Turnulu rosu.

*** Dintre italianii, cari treceau cu vre o cá-teva septmáni mai înainte o'a sa lucre la dru-mulu de feru în Romani'a, se întorcu multi in-ai-poi în o stare deplorabile. Suntú avisati la cer-itu. După spusele lorú întreprindietorii cari avé sa le dea lucru, nu vreau sa le plátésca cátu au tocmitu.

*** La Porcesci a injunghiatu unu sa-teanu pre altulu. Caus'a a fostu o cért'a pentru o datoria de 18 fl., ce s'a petrecutu în crajima.

*** Aprópe de Sebesiu, în o padure, s'a ta-iatu în dilele trecute unu arbore a cárei grosime a fostu de 7½ urme.

*** (Venitululu curatú) din halulu tenerimii remáne din Pest'a pán' acum'a e 353 fl. 54 cr., din care suma — còformu decisiunii tene-rimii — 50 fl. s'au retienutu pentru societatea de lectura „Petru Maioru“, iéra ceialalti s'au impar-titu între tenerii studiosi mai lipsiti.

*** (Daru frumosu.) Cetimú în „Spe-ranti'a“, ca dlu capelanu castrensu de la regimen-tulu de infanteria alu archi-ducelui Iosifu nr. 37, Demetriu Bozganu a depusu unu fondu de 600 fl. v. n. în hartii de statú, pentru látreia unei foi bisericesci, și a nume pentru látreia foi „Spe-ranti'a“.

*** (Cum se prindu hotii de buzunari în Pa-risu.) În teatrulu de opera în Parisu unu Anglesu intru atât'a a fostu farmecatulu de tonulu primadonei, încátu nici n'a visatu ca cineva lu usiuréza de o-rogologiulu seu. Cându inse din intemplanté a veitu sa se uite la orologiulu, a observatu ca e jefuitu. Ce se face? Cu sânge rece a strigatu: „Se aibe de grige, domnulu acela, care mi-a furatu orolo-giulu, cáci acela în fia care patrariu bate și inca cu sgomotu!“ La acest'a unu domnu de lângă An-glesu a inceputu a se miscá și preste câte-va mi-nute voiá sa se îndeparte. Anglesulu iute lu agrái, iéra domnulu cu unu complimentu i-a predatu oro-logiulu și s'a carátu. Publiculu a eruptu în hohote și aplaudá pre prindietoriulu de hotiu. „Fam.“

*** Corifeii partidei deakiste candidéza acum prin Transilvani'a. Asiá vedemu pre Tanárký cá deputatu în Seauunlu Orestiei, Kerkapoly la Cojocni'a și se vorbesce ca min. Gorové se va alege la Elisabetopole.

*** Dumineca s'a intemplantu o nenorocire la magazinulu imperatescu de lemne și paie. Ací veni unu soldatu licențiatu cu o femeia . . . Soldatulu care padíá le striga sa se deparțeze de a-colo, mai alesu pentru ca licențiatulu fumá. Dara si licențiatulu și femeia se ducú asupra gardei. Acest'a aparându-se strapunge cu baionet'a pre fe-meia de numai decâtu móre Licențiatulu ascapatu cu o plesura usióra.

*** Parastasulu pentru rep. archim. Patrúciu Popesculu s'a celebratu la 1/13. Martiu con-formu anunțulu din nrulu 2, la care actu a par-ticipatu afara de intrég'a tenerime romána, și unu numeru frumosiulu dintre cetatienii aradáni; cea mai mare parte a întielegintiței inse fú împedecata de la participare prin sesiunea congregatiunale, în ca-rea tocma atunci erá lipsa mare de dens'a. Cul-tulu funebralu se esecutá cu destula pómpa, demna de barbatulu nemoritoriu.

Esamenele semestrali la institutulu nostru teologicu, se tienura în 3. 4. și 5. Martiu st. v. su presiedinti'a Ilustratiței Sele parintelui Eppu Procopiu, lângă care asistara: Rdss. d. Cor-neliu, archimandritulu Bodrogului, și M. on. d. I. Rusu, parochu și catichetu la institutulu pedago-gicu din Aradu. — „Speranti'a“

*** Cestiunea bulgara bise-ricésca. Despre acest'a referarâmu cu alta oca-siune, reproducendu unele proiecte, după cari sa se facea separatiunea între biseric'a bulgara și grecésca. Pa-rerea asupra program-lorú data erá, ca acelea suntú asupritóre pentru popórele negrecesci și de aceea le amu desaprobatu. Cu tóte aceste, bulgarii au fostu multiamiti și cu atât'a. Ei au inceputu a se constitui în sínóde și a începe o viétiá biseri-césca poporaria. Intr'aceea tendintiilorú de greci-sare se pare a le fi succésu a mána tóta cesti-nea bulgaro-bisericésca în o infundatura. Patriar-chulu protestéza contra acestei procederi și au tra-misú cu puterea pre unii episcopi cari venisera la Constantinopole spre a face proiectu de unu sta-tutu nou. — Se póte ca patriarchulu intr'atát'a se fi fostu în dreptu, încátu Pórt'a n'avea a sa amesteca în facerea proiectelorú, pentru ca aceste se tienú cu-ratulu de biseric'a (sinodu seu congressu). Asiá pre cátu este de condemnabile netoleranti'a grecismului, asiá e de vaieratu și nesciinti'a acelorú ce ameste-ca afacerile, trecendu-le din cercurile competente la foruri cari n'au nici chiamare dara nici cuno-scinti'a și în fine nici interesu adeveratu de causa.

*** În parlamentulu Angliei a fostu o desba-tere fórté interesanta dela 19 pâna la 23 Martiu n. Resultatulu fu ca se primi legea privitória la bi-seric'a din Irí'a, carea fiindu rom. catolica se afla pâna acum sub tutoratulu bisericiei anglicane, ce erá biseric'a statului. Déca va trece legea acest'a și prin cas'a lordilorú, consecuinti'a acestei de-cisiuni trebuie sa duca cu tempulu la biseric'a li-bera în statulu liberu. E de miratu, ca englesii cari suntú modelu de poporu constituțiunale și liberale au temendatu atât'a cu eliberarea irilorú.

*** Scald'a dela Coróndu luata în arenda de unu negutiatoriu din M. Vasárhely va fi in-frumsetiata și renovata pentru sesiunea venitória.

„DER OSTEN“

Dela 1 Aprile 1869, fóia „Der Osten“ incepe unu nou trimestru.

„Der Osten“ o fóia septamanala politica, a cárei tientiá este a se întielege cu popórele Au-striei și mai cu séma a se ocupá multu cu cir-cumstantiile grave ale orientului, acest'a e de a-junsu pentru a caracterisá publiculu, care trebuie sa se interesedié de acest'a fóia. Fóia „Der Osten“ este o pretiósá completare a diuaristicii vienesé, și în realitate Vien'a este între tóte capi-talele europene, mai potrivita spre a fi locul unde aparé o fóia care da informári despre starea po-litica, economica și sociale a resaritului Europei.

Prin euragós'a sea întervenire, pentru adevé-ratele interese ale Austriei și pentru emanciparea tuturora popórelorú, elu s'a atrasu dejá unu cir-culu de lectori fórté considerabili.

Fóia „Der Osten“ aduce cele mai intere-sante nuvele politice și diplomatice, care, din coló-nile sele trecu în tóte jurnalele și are principal-mente cele mai autentice sciri despre Orientu.

Fóia „Der Osten“ lupta cu energia pentru împacarea și buna întielegere, cu Boheimi'a și Po-loni'a, și pentru drepturile naturale popórelorú ne-magiare care traiescu în Ungari'a.

Fóia „Der Osten“ aduce articole politice, și foitíe, corespondințe originale din tóte locurile principale, interne și esterne, tóte nuvelile din in-tru și afara, scieri, sciri economice, politice și bursale, notiție curselorú de monete și comunicatii privitóre la literatura, arte și spiritulu.

Acésta fóie se ocupa cu multu zelú și de ce-știunele ce atingu pre Románi. Nu vomu scí face o mai buna recomandatiune la romani'a, cari do-rescu a se aboná la unu diuaru germanu, bine re-dactatu și de celu mai mare interesu de cátu a dá preferențiá diuarului „Der Osten“.

Cu óte aceste „Der Osten“ costa numai 2 florinu 50 kr. pentru unu trimestru, 3 fl. 50 xr. pentru unu semestru și 6 fl. pre unu anu.

A se adresá la Administratiunea Fóiei.

„DER OSTEN“

Vien'a, Parkring, în cas'a societáti pentru Horticultura.

(40-3)

EDICTU.

George G. Cheru din Brasiova, — carele de 4 ani și mai bine a parasitu cu necredintiá pro-legiuit'a sea socia Mari'a nascuta Teodoru Ganderu totu din Brasiova, și pribegiesce în lume fára de a se scí locul unde se afla, — este prin acest'a citatu cá în terminu de unu anu și o di dela da-tulu de mai josu sa se presentedié înainte sub-scri-ului foru matrimoniale, cáci la din contra, și în absenti'a lui se va pertractá și decide — în sensulu S. S. Canóne ale bisericiei nóstre gr. res. — cererea de divortiu totale a sociei sele.

Brasiova, 5 Martiu 1869.

Forulu matrimoniale gr. res. alu tract. pro-topopescu I ala Brasiovlui.

Iosifu Baracu,
Protopopu.

Anunțiu.

Subscriulu și permite a face cunoscutu ono-ratulu publicu ca dela 1 Aprile 1869 c. n. deschi-de cancelari'a sea advocatiile în Mediasiu sub nrú 147 în piétia. Se róga totu deodatu de on. publicu a-lu onorá cu increderea.

Mediasiu 17 Martiu n. 1869

Ioane Pop'a,
advocatu.

(11-1)

Pasiune

pentru 1—2000 de oi de acum pâna la Sântulu Georgiu se afla la Thiuriu în „Nagy-végyn“. Informatiune mai de aprópe dá Canoniculu Michali în Blasio, și Axentie Severu în Cricáu. 33-6

Burs'a de Vienn'a.

Din 19/31 Martiu 1869.

Metalicele 5%	62 90	Act. de creditu	317 40
Imprumut. nat. 5%	71 45	Argentulu	124 50
Actiile de banca	730	Galbinulu	6 01